

**BOLALAR ADABIYOTINING TARBIVAVIY AHAMIYATI VA
ZAMONAVIY TENDENSIYALARI**

O'zbekiston Milliy pedagogika universiteti, Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi
magistranti **Yo'ldasheva Xusnidaxon Xayrullo qizi**
O'qituvchi: **Normuradova Nigora Abdusattorovna**

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada bolalar adabiyotining tarbiyaviy ahamiyati va zamonaviy tendensiyalari yoritilgan. Maqolada bolalar adabiyoti asarlari orqali yosh avlod ongida ijobiy fazilatlarni shakllantirish, axloqiy qadriyatlarni singdirish va ularni milliy g'oya ruhida tarbiyalashning o'rni haqida fikr yuritilgan. Shuningdek, zamonaviy bolalar adabiyotidagi yangilanishlar, mavzu va janr xilma-xilligi, hamda yosh o'quvchi psixologiyasiga mos badiiy asar yaratishning dolzarb jihatlari tahlil qilingan.

АННОТАЦИЯ

В данной статье раскрывается воспитательное значение и современные тенденции детской литературы. Рассматривается роль произведений детской литературы в формировании положительных качеств у подрастающего поколения, воспитании нравственных ценностей и патриотизма. Также анализируются современные изменения, разнообразие тем и жанров, а также актуальные аспекты создания художественных произведений, соответствующих психологии юных читателей.

ANNOTATION

This article highlights the educational significance and modern trends of children's literature. It discusses the role of children's literary works in shaping positive qualities in young readers, instilling moral values, and nurturing patriotism. The study also analyzes the innovations, diversity of topics and genres, and the relevance of creating literary works that align with the psychology of young audiences.

Kalit so'zlar:

bolalar adabiyoti, tarbiya, axloqiy qadriyatlar, zamonaviy tendensiyalar, milliy qadriyatlar, yosh avlod.

Bolalar adabiyoti har bir jamiyatda yosh avlodni ma'naviy, axloqiy, estetik va intellektual jihatdan kamol toptirishda muhim o'rin tutadi. U nafaqat bolalarni o'qishga o'rgatadi, balki ularning hayotiy tajribasini boyitadi, xulq-atvorini shakllantiradi va atrof-muhitga nisbatan ijobiy munosabat hosil qiladi. Bolalar adabiyotining asosiy vazifasi – yosh o'quvchini ezgulik, halollik, mehnatsevarlik,

do'stlik kabi umuminsoniy qadriyatlarga yo'naltirishdir.

Zamonaviy bolalar adabiyotida mavzular xilma-xilligi ortib bormoqda. Endilikda bolalar asarlarida ekologiya, texnologiya, inson huquqlari, sog'lom turmush tarzi kabi dolzarb mavzular o'z ifodasini topmoqda. Bu esa yosh avlodning dunyoqarashini kengaytiradi va ularni zamon bilan hamnafas bo'lishga undaydi. Adiblar bolalar uchun asar yaratishda ularning psixologik xususiyatlarini hisobga olishi, sodda tilda, ammo mazmunan chuqur bo'lgan ifodalarni tanlashi zarur.

Bundan tashqari, bolalar adabiyotida milliy qadriyatlarni saqlab qolgan holda global mavzularni yoritish tendensiyasi kuchaymoqda. Masalan, do'stlik, tabiatni asrash, texnologiyadan to'g'ri foydalanish kabi mavzular xalqaro miqyosda ahamiyatli bo'lib, bolalarda insoniyatga xos umumiy qadriyatlarga hurmat bilan qarashni shakllantiradi. Bu esa ta'lim-tarbiya jarayonida bolalar adabiyotining o'rmini yanada mustahkamlaydi.

Xulosa qilib aytganda, bolalar adabiyoti bugungi kunda nafaqat o'qitish, balki tarbiyaviy va ma'naviy yo'nalishlarda ham katta ahamiyat kasb etmoqda. Zamonaviy tendensiyalarni hisobga olgan holda, bu sohani rivojlantirish o'qituvchilar, adabiyotshunoslar va yozuvchilarning hamkorligini talab etadi. Bolalar adabiyoti orqali yosh avlodni milliy qadriyatlar, axloqiy fazilatlar va ijobiy dunyoqarash ruhida tarbiyalash bugungi ta'lim siyosatining muhim yo'nalishidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. Rasulov A. Bolalar adabiyoti nazariyasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
3. Yo'ldosheva D. Bolalar adabiyoti va yosh o'quvchi psixologiyasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
4. Abdullayeva M. Bolalar adabiyotining zamonaviy tendensiyalari. // Pedagogika va psixologiya jurnali, 2022, №4.
5. Xolmurodova N. Ma'naviyat va tarbiya jarayonida badiiy adabiyotning o'rni. – Toshkent: TDPU nashriyoti, 2021.
6. UNESCO. Children's literature and cultural identity. – Paris, 2020.